

vroege morgenuren plaats heeft. Als het werk klaar is, zit de spin weer spoedig midden in haar web en bekommert zich verder niet om haar cocon — dit in tegenstelling tot veel andere spinnensoorten, ook Theridions, die haar cocon trouw bewaken. Wanneer de temperatuur van haar omgeving hoog is, volgen de eicocons elkaar met tussenpozen van 4—8 dagen op. Gedurende een seizoen, dat op de beschutte plaatsen, waar onze spin leeft, lang duurt, brengt ze het zo wel tot 10 à 15 cocons, die naast elkaar worden opgehangen. En als men dan weet, dat elke cocon 2 à 300 of zelfs meer eieren

bevat, kan men zich een idee vormen van de geweldige vruchtbaarheid van deze spinnensoort.

Na 11—17 dagen komen de jongen uit de cocon gekropen; ze blijven korte tijd bij elkaar zitten, verspreiden zich dan over heel het web en gaan na enkele dagen de wijde wereld in. Ieder begint dan voor zichzelf, eerst met een klein webje, maar met het toenemen van haar lichaamsgrootte bij elke vervelling nemen ook de afmetingen van het web toe. De wijfjes zijn na zeven vervellingen volwassen, terwijl de mannetjes gewoonlijk al na zes vervellingen zo ver zijn.

door Han Krug

Eindelijk, na in zeven jaren, tengevolge van de oorlog, geen voet in het vogeloord De Beer gezet te hebben, zullen we er weer eens een kijkje nemen. Maar het eerste, wat wij zien, nog voor wij een voet aan wal gezet hebben, is een reusachtig radartoestel met omgengang als bij een korenmolen, dat boven op een hoogte staat. Het ding beheerst het hele landschap. Maar... het kan afgebroken worden. Erger is het vlierenbos er aan toe. Dit grote, vanzelf ontstane bos met dikke, oude vlieren is niet verdwenen, zoals werd beweerd. Veel is er nog van over, maar wat er wel verdwenen is, is de sfeer van het oerwoud, die je onderging, als je het kronkelend zandpaadje door de dichte vlieren volgde. Een acht meter brede klinkerweg snijdt dwars door het bos heen, links en

Met illustraties van de schrijver.

rechts geflankeerd door tientallen bunkers, ondergrondse lustoorden, ziekenbarakken, enz. Nooit zag ik zo'n verbunkerd landschap! Afbreken, van die ondingen is te kostbaar en nu worden ze met man en macht onder het zand gewerkt. Zo ontstaan nu ontelbare min of meer vreemde heuveltjes, wat juist op De Beer, dat zo'n natuurlijke landschapsvorm had, allernaarst is. Geen stap is te doen of je stuit op resten van de voormalige bezetting. En nu de straatweg en nog meer verharde wegen er eenmaal zijn (dat zien we meer met relicten uit de bezetting), kan men er maar node afscheid van nemen. Toch wel gemakkelijk, zo'n harde weg, je krijgt nu tenminste geen zand meer in je schoenen. Verder naar de zeekant loopt er een

KOKMEEUW

KLUTENSNAVEL-
AFDRUKKEN
IN HET SLIB

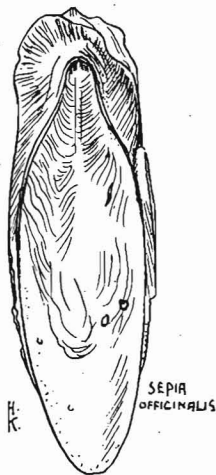
KIEVIT.

indeloze zanddijk dwars door de schrale polder, zodat de blik over de imposante vlakte met uitzicht op de verre zee afstompt op een kaarsrechte belemmering. De dijk werd aangelegd in de oorlog, ge weet wel, ten behoeve van de „productieslag”. De polder met de half weggestoven duintjes heeft echter nog steeds zijn zandsteppe-aard behouden. Ook loopt er nog een oude spoorbaan dwars doorheen. De rails zijn weg, de grinddijk bleef echter; jammer, anders konden we nog per spoor naar het groene strand. De dijk zal wel nooit weer verdwijnen.

De kievitenvoer is een meertje geworden met vele bergeenden enz. Dit is dus niet als verlies te beschouwen. Maar voor hen, die De Beer niet in al zijn woestheid gekend hebben, is er nog veel schoons te belven. De vogels trekken zich er gelukkig niets van aan en de vogelkolonies zijn wel zowat op peil gekomen. Ongeveer twee honderd paar kluten broeden er, duizenden grote sterns, visdiefjes en pleviertjes, bergeenden, bonte pietten enz. Overal liggen nesten met eieren en jongen en een ooverdovend gekrijs begeleidt de wandelaar. Tussen wat schelpjes, zo in het stuifzand, liggen de eieren van de dwergsterntjes, meest één of twee eieren, geelgrijs, blauwgrijs, heel variabel van kleur.

Op de slikvlakte liggen vele tientallen rugschilden van de gewone zeeak (Sepia officinalis) en overblijfselen van de Chinese wolhandkrab, die naar zee trekt om eieren af te zetten. Leuk is het de sporen in het slik te zien van de snavels der kluten. Overal staan de kwartcirkels in het slik. Zoals de maaijer zijn zeis door het gras haalt, beweegt de kluit zijn snavel door de modder en zeeft de modder, op zoek naar kreeftachtige dieren, wormen of zeeduizendpoten.

Aan de zeeak is een enkele bunker tot ontploffing

gebracht, wat ook al geen ideale oplossing is, tenzij men de brokken opruimt.

Neen, niet onder het zand met al die eindeloze rommel: alles van het eiland af tot de laatste steen of brok cement, zodat niets meer aan de „Kultur” herinnert, dat zou de mooiste oplossing zijn. Dan alle aan weer en wind overlaten, die ons weer de natuurlijke duinen en dalen terug zouden kunnen geven waarom De Beer terecht zo beroemd was.

Juni 1947.

Fotojacht op trekvogels, door C. van 't Oever

Met foto's van de schrijver.

Weken van te voren zetten we aan de kreek een rietscherm neer, dat we, zonder gezien te worden, via een rietkraag kunnen bereiken. De laatste vogels in de kolonies zijn met hun jongen naar het strand getrokken, waar ze nu bij honderden naar voedsel zoeken. Een late visdief zit nog op het nest. Voor de meeste vogels is echter de opvoedende taak volbracht: de jongen moeten zo langzamerhand voor zich zelf kunnen zorgen. De vlieren in het duin dragen al weer bessen, waaraan zich troepen jonge spreuwen tegoed doen. Achter de dijk staan lamsoor en zee-aster nog in bloei. Najaarsstormen zijn er nog niet geweest en ook het slechte weer laat op zich wachten. Maar niet de schare trekkers, die elk najaar langs onze kusten vertoeft, die troepen steltlopers, die hun Noordelijke broedplaatsen al hebben verlaten.

Op één van de nazomerse ochtenden kruipen we voorzichtig achter onze rietbescherming met het doel onze gasten van dichtbij te observeren en zo mogelijk te fotograferen. Gewapend met reflexcamera's met tele-obiektieven wachten we rustig, maar toch met

grote spanning op de dingen, die mogelijk komen gaan. De kreek is echter lang; waarom zouden ze juist hier komen? Verderop ontdekken we, ver buiten ons bereik, inderdaad leven aan de kreek; het zijn een paar kievitenvoer, die hun mooie glanzende pakjes hebben verwisseld voor een meer sobere uitrusting: ook een scholekster loopt druk in de modder te peuren. Het is een rustig gevoel te weten, dat deze vogels door ons niet zijn gestoord. Even later komt een troepje lichtgrijs gekleurde vogels aangevlogen, snelle wiekslag, slanke spitse vleugels; het zijn groenpootruiters. Ze vliegen voorbij. Hun roep klinkt nog ver over het slik.

Door het kijkgat van onze schuilplaats zien we geregeld twee bruine kiekendieven onvermoeid boven het rietmoeras jagen: een torenvalk wiegelt boven de eindeloze dijk. Dan staat er vlak voor ons scherm een wulp; hij heeft zich niet gemeld. Hij kijkt met één oog scheef naar ons kijkgat, waar de teelenzen doorstaren en loopt dan snel de kreek door naar de overkant, alwaar hij quasi onverschillig op één poot